

სახალხო გაზეტი

სუკათიბიანი ჟამათისა
გაზეტის № 662
დაგაბის № 116
კვირა, 29 ივლისი 1912 წ.

აკაკის მოგზაურობა რაჭა-ლეჩხუმში.

აკაკის გასაცილებლად რაჭველთა მიერ გამართულ ნადიმზე დამსწრენი ტფილისში.

მ თ ა რ ე

სალამო იყო...
ცა გაცრეცილი
წითელ ღრუბლებით იქარგებოდა;
მზე ჩამავალი,
მზე სხივ გაშლილი,
მთის გადაღმისკენ ესვენებოდა.
ფრთებ დაცქვეტილი
ნიაფი გრილი,
ბუჩქნარ—ყვავილებს ეკონებოდა.
თავისუფალი,
სილადის შვილი,
ხმა ტბილ ნანინას ეუბნებოდა.
გულით მაშვრალი,
დალონებული,
ცრემლით ლომობილი ცას შევეყურებდი:
ქვეყნიურ ვნებით
შეწუხებული,
ახალ ცხოვრების ვარსკვლავს ვეძებდი.
ცა გადახსნილი,
ცა მოწმენდილი,

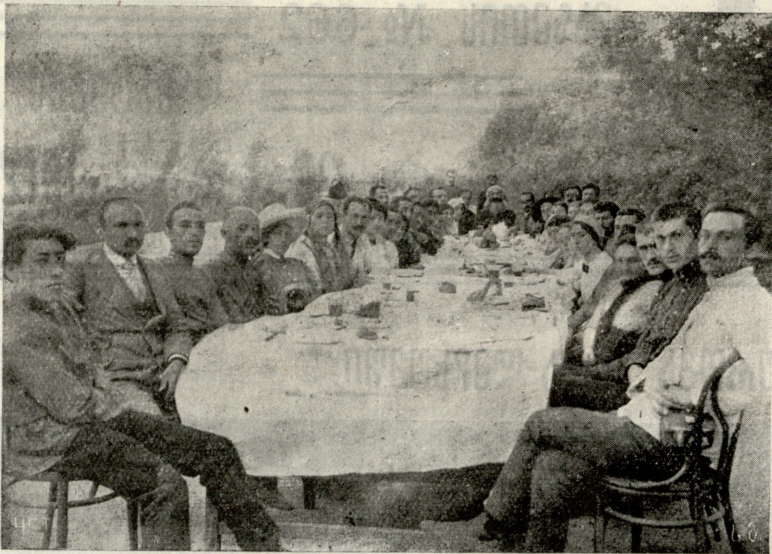

ნელ ვარსკვლავებით იქარგებოდა;
მთა დიდებული,
მთა ზე აწვდილი,
იდუმალ ლოცვით ეგებებოდა.
მე კი ვერ ვპოვე
ჩემი ვარსკვლავი...
ვიდექ მარტოკა გულ-დაწყვეტილი:
„შენ მოგასვენებს
მხოლო საფლავი!“—
ყურს ჩამძახოდა უნდო სიკვდილი.
ბარად დავეშვი...
ლაშის წყვილადში
განწირულების ცრემლებსა ვღვრიდი;
ცა—ქვეყნის მიმართ
ზიზლით აღვსილი,
წყვეის და კრულვის სიმღერას ვქმნიდი.

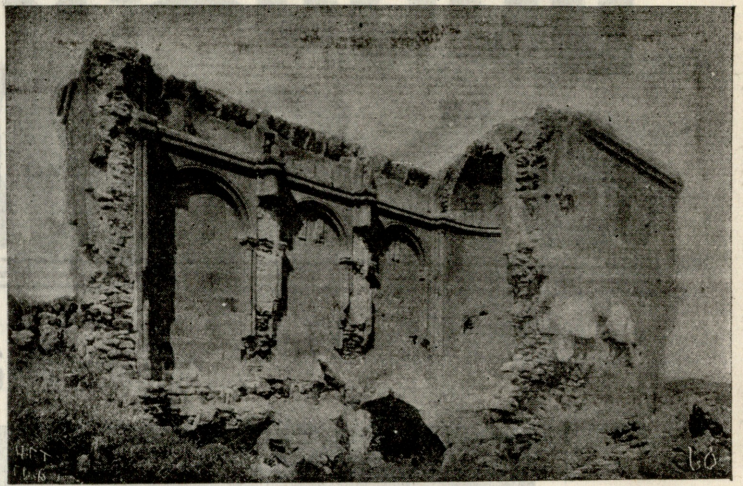
გ. ქუჩიშვილი.

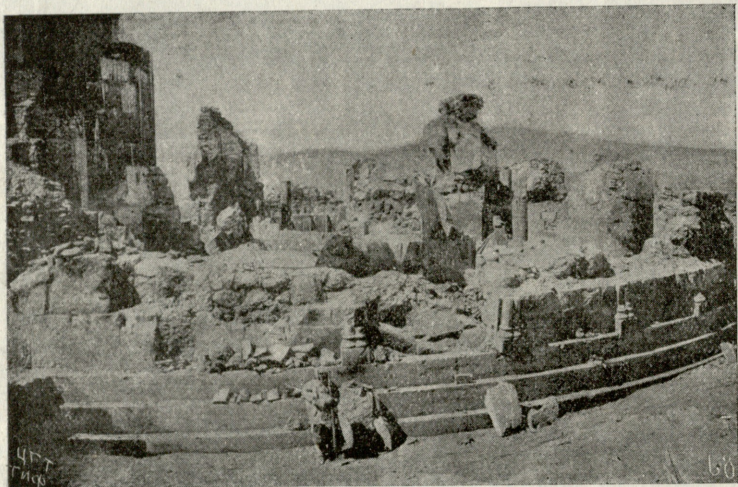
მღვთაშობა ანის

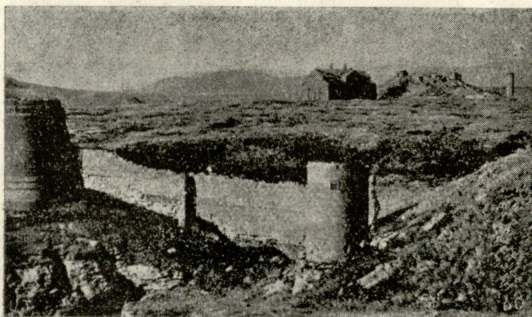
ენშიაძინის მონასტრის არქიმანდრიტი მ. სიონი უმასპინძლებდა მოგზაურებს.

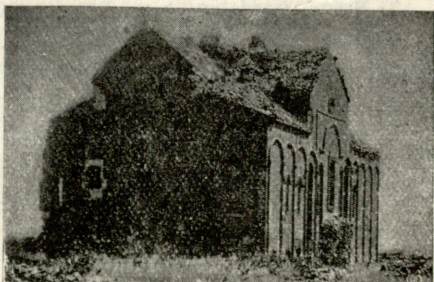
ქართველო ეკლესიის ნანგრევები ქ. ანისში.

წმ. გრიგორის ეკლესიის ნანგრევები.

კოში ვიშგოროდს გადასტკერის.

ანისის ტაძარი სანზ.-დასავლ.

მ ა ლ ი

ყოველ დღეს ერთხელ მაინც შეხვდებოდა სანდრო თინას. შეხვდებოდა, მორცხვად გაუღიმებდა და ოდნავ შეწითლებული, გვერდზე გაუვლიდა. თინას სანდრო არ იცნობდა მაგრამ იცოდა მისი სახელი და ბინა—თინამ კი სანდროს ვინაობა და სახელიც არ იცოდა. უკვირდა კი, რომ სანდრო ყოველთვის ერთსა და იმავე ადგილზე შეხვდებოდა ხოლმე მას და ყოველს შეხვედრაზე იღიმებოდა ბავშურის, უმანკო ღიმილითა. თინა დარწმუნებული არ იყო, რომ ეს ღიმილი მას ეკუთვნოდა; ეკვობდა კი! ბოლოს შეეჩვია სანდროს დარცხვენო ღიმილს და უნებურად მასაც გამოეხატებოდა ხოლმე სანდროს დანახვაზე ღიმილი!!

— ასე გაგრძელდა მთელ ზამთარს. გაზაფხულის პირზე ქალაქმაც ფერი იცვალა. მზემ საგაზაფხულოდ მორთული ხალხი ქუჩაში გამოჰფინა. აკრეღდა ქუჩა ქალების ნაირ-ნაირ მორთულობით. გაკეკლუცდა ზამთრის ნისლში გახვეული ქალაქი, ფანჯრებისა, და კარების გაღებით მიეგება გაზაფხულს! თინას ღიმილი ახლა უფრო წარმტაცი შეიქნა, სანდროს შეწითლება კი უფრო თვალსაჩინო და ცხადი.

სანდრომ იყიდა ერთი კონა ია. გულში გადაწყვიტა: — „მივალ თინასთან, გამოვემცნაურები და იას მივიართმევო“.

— უკვე შორიდან მოჰკრა თვალი, რომ თინას ერთი კონა ია გულზე ჰქონდა, ხოლო მეორე ხელში ეჭირა. ამის გამო განზრახვა სისრულეში ვერ მოიყვანა, ხოლო ია დამალა და ისე წამოვიდა თინასკენ. გაუღიმა და თითონვე შეატყო თავს, რომ რაღაც გულიდან ყელში მოეხჩინა და ყელიდან კი პირის სახეზე ეცა და ერთიანად დაუთუთქა თვალები! მოესმა თინას სიცილის ნაწყვეტი:

— ხა, ხა!
შეჩერდა. ჯავრი მოუვიდა და თინასკენ მობრუნდა, მაგრამ ვერ მოასწრო თინასკენ გახედვა, რომ ვიღაც გამვლელმა გვერდი ჰკრა და ტროტუარიდან გადაადგო.

— Pardon! — მოესმა სანდროს. გამოერკვა, მაგრამ უცნობი ხალხის მეტი სხვა ვერაფერ ნახა.

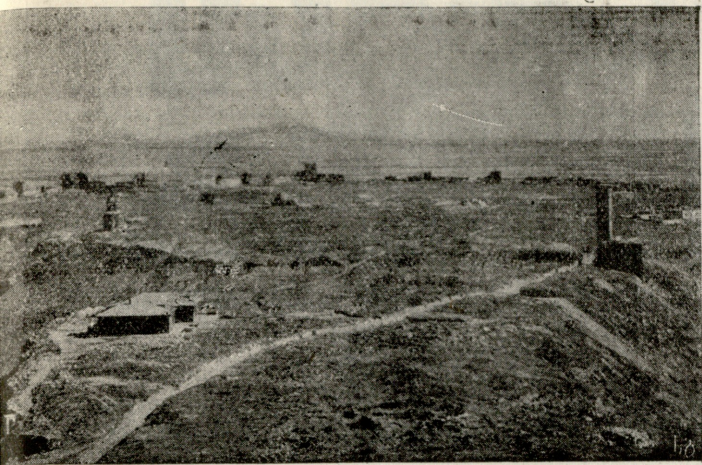
— იქნება სხვამ გაიციინა და თინას აზრადაც არ მოსვლია გაცილება? — გაიფიქრა სანდრომ, შეკმუქნა ხელის გულში ია და გადისროლა.

— „ჩემი“ თინა ჩემს მისადმი ტრფივალს როგორ დასცინებს?.. ჩემი თინა!.. ჰოი, მე თვითონ არ ვიცი, რა მშვენიერი და უნაკლო ქმნილებაა თინა!.. ჩემი... ჰო, ჩემი თინა!

ეს უკანასკნელი სიტყვები სანდრომ ხმა მალა სთქვა და მედიდურად გადაჰხედა გამვლელთ და თავი მალა ასწია, — ჩემი თინა! —

ჩაილაპარაკა ერთიც და არხეინად განაგრძო გზა. სამი დღეა, რაც სანდროს სულის სიმშვიდე წაერთო, თავს ცუდად გრძნობს. — მეოთხე დღეა, რაც თინა არ უნახავს, არ იცის, რა მიზეზია, რომ თინა აღარსად არის.

ს ა ღ ა ე მ მ ი ა კ ი ნ ზ ი .

ქ. ანისის სანახაობა დღეს.

სემბათ მეორის ციხის გალავანთან—„ყარისის კარი“.

დილიდან საღამომდის სანდრო არ მოჰშორებია იმ ად-
ს, სადაც ყოველ ცისმარე დღეს შეხვდებოდა ხოლმე თი-
მაგრამ თინა არასად იყო.

დალაპდა. თინა კი არ გამოჩნდა. სანდრომ გადასწყვიტა
თინას ბინისკენ წასვლა და ფანჯარაში შექვრეტა. თინა პირ-
დასართულში სცხოვრობდა და სანდროს არა ერთხელ
გვლია მის ოთახის გვერდით! ერთ დღეს კიდევ შეჩერდა
ფანჯარის წინ, თუმცა შექვრეტა ვერ გაბედა, მაგრამ ხმა კი
გაგო თინასი!!

ახლააც ასე თუ ისე გამოარკვევს სანდრო საქმის გარე-
გებას. ან ხმას გაიგონებს, ან შეიქვრეტება და თინას დაი-
ხვება და იმას მაინც გაიგებს სახლშია თინა თუ სხვაგან.

— თუ სახლშია, სანთელი ენთება! — გაიფიქრა სანდრომ
სწრაფად წავიდა თინას ბინისკენ.

ბევრი ფიქრები დაუტრიალდა თავში. ათასნაირმა ეჭვებ-
მაკრებს მის გულს კლანჭები. გულის ფანცქალით მიუახლოვ-
და თინას სახლს. გაიხედა ნაცნობ ფანჯრისკენ, და გული
შეშვილდა: ოთახში სინათლე იყო!

— მაშ, შინ არას! არ წასულა! მაგრამ რად არ გამოდის
იქედ? იქნება, ავად არის!! — გაიფიქრა მან და შეუჩერებლად
დაგა გაღებულს ფანჯარას. მისვლასათანავე სანდროს თინას
მოესმა:

— შენ არ მომიკვდე, დათაკო! უადგილოა შენი ექ...

ტყვიან ნაკრავივით მოშორდა სანდრო ფანჯარას. თათ-
მატერმა მეორე ტყვიაც მოაყოლაო ძას მდევრად, რომ
საკაცის ხმა გაიგონა იმავე ოთახიდან:

— არა, თინა! ჩემო მშვენი...

სანდრომ ყურები დაიკო და ფეხ-აჩქარებით მოშორდა
ქუჩას. მეორეც სწრაფად გაიბრინა. მიატანა ქალაქს ბაღს
ლონე მიხდელი დაეშვა სკამზე. აჩქარებით სუნთქავდა. გო-
ბა დაჰბნეოდა აზრები ვერ მოეკრბა.

— „შენ არ მომიკვდე... დათაკო!.. ა! და-თი-კო! ჰო!..

სთქვა! ეს სთქვა თინამ... თავისი ხმით! თავის ნარნარა ხმით!!

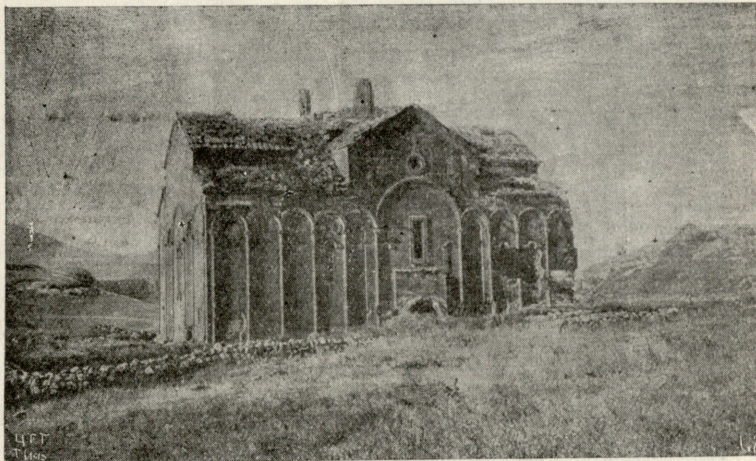
უნდოდა ჩვეულებრივად სახელი თინასთვის მიემატებია
„მე“, მაგრამ ენა არ ემორჩილებოდა, ვერ ბედავდა. ხშირად
მიხდოდა ქუდს, მოაწმენდა შუბლზე ოფლი, კვლავ დაიხუ-
ფდა, საყელოს გაისწორებდა, კბილებს დააკრატუნებდა,
კვლავ ქუდს მოიხდა და რაც ძალა და ღონე ჰქონდა შუბ-
ლზე და თმაზე გადაისვამდა ხელს.

— თინა!.. ა? თინა! — აქოვებდა იგი, თათქოს ისეთი
ბავი დატრიალებულიყოს, რომ სანდროს იმედები წარე-
ცოცოს და სანდროც ბეწვზე დაკიდებულიყოს!

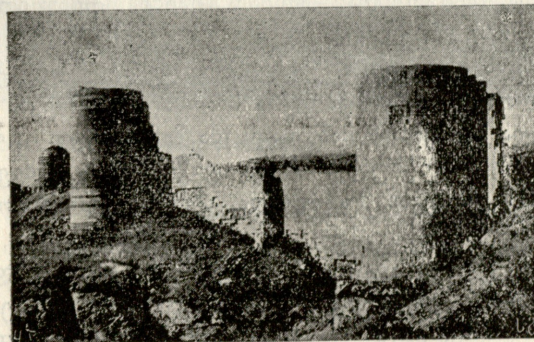
— ჩემი... გაუბედავად წაიჭურჩულა სანდრომ და წამოდგა.

ბალი მხოლოდ აქა-იქ განათებულიყო. მის წიღრმეში
ანდივით მოსჩანდნენ წყვილ-წყვილად მოსეირნე ქალები და
მზაკები. სანდრომ თვალი მოჰკრა ორს, რომლებიც ჩახუ-
ბდნენ ერთმანეთს უსირცხოდ.

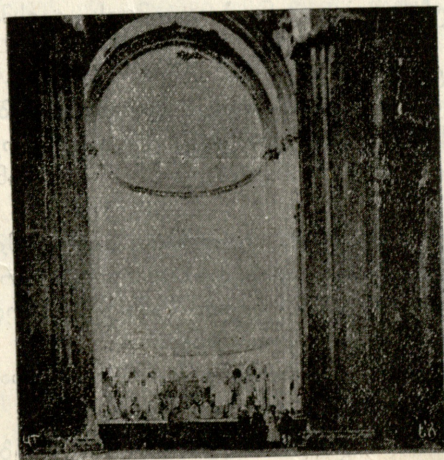
მოაგონდა თინა. კვლავ ჩაესმა ყურში მისი სიტყვე ბი,
ცხო... ჰჰ! უცხო კაცისადმი მიმართულები, და ცივი ოფლი
დაესხა.

ანისის ტაძარი ჩრდილოეთის მხრივ.

კოშკები სპასალარისა.

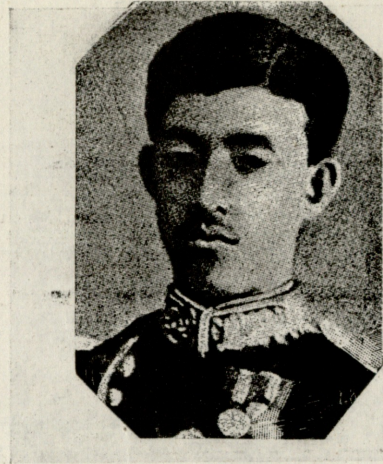
ანისის ტაძრის საკურთხეველი.

ოსმალეთის ცხოვრება.

იაპონიის ცხოვრება.

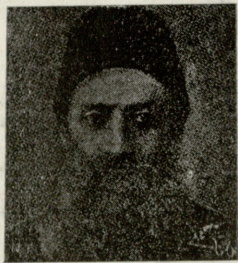

ლაზი ახმედ მუხთარ-ფაშა.
ოსმალეთის ახალი დიდი ვეზირი.

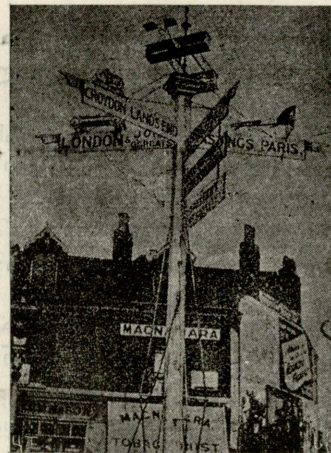

იაპონიის ახალი იმპერატორი იოშიიტო-ნარუჰომი.

ფ რ ე ნ ის ს ა ქ მ ე .

ოსმალეთის სახელმწიფო-საბჭოს თავმჯდომარე
ქიამილ-ფაშა.

სვეტები მფრინავთათვის, რომელიც მფრინავებს გზის გეზსა და მიმართულებას უჩვენებს.

— უჰ!—დაიგმინა და თითქმის სირბილით გამოვარდა ბალიდან. პირველს ქუჩასვე გაჰყვა სანდრო და შურდულივით გასწია. მიდიოდა, მაგრამ სად ან რისთვის, არ იცოდა. ვინმე რომ დაჰკვირვებოდა, იფიქრებდა: — ალბად მძიმე მოვალეობა აწევს ამ კაცს, რომ ასე თავგანწირულად მიდისო!!

სანდრო შეჩერდა მხოლოდ მაშინ, როდესაც ქალაქის ერთ ძველ კოშკის თავზე დაკიდებულმა საათმა 11 დარეკა.

— ნუ თუ 11-ია!—ჰკითხა მან თავს და მიმოიხედა.

— უჰ, რა შორს წამოვსულვარ!—გაიფიქრა, როცა ძველ კოშკს შეხედა. სწრაფად უკან მობრუნდა, ახლა გაემართა თინას ბინისკენ.

— ალბად, თინა ახლა მარტო იქნება! რა თქმა უნდა, მარტო იქნება, თორემ... ეჰ! მეც ვსულელობ! იქ ერთი იქნება თავის ოთახში, მაშინ ვილაღ დათიკო ხომ არ დარჩებოდა! ღმერთო ჩემო, რა აზრები მომდის თავში!.. არა, ეს შეუწყნარებელია! შეუწყნარებელი!! თინას შესახებ ასეთი აზრები? სწორედ ველური ვარ!.. დიად, ველური!—წამოიძახა ისე მალა, რომ უკაცურს ქუჩაზე თავიდან ბოლომდის გაისმა მისი ხმა.

დრო მოულოდნელად გასულიყო. სანდრო კვლავ თინას ოთახის განათებულ ფანჯარასთან იდგა და გაფიქრებულის სახით, აკანკალებულის ტუჩებით და გაგანივრებულ თვალებით იჭკრიტებოდა ოთახში.—ცხადი იყო, რომ თინასთან კვლავ დათიკო იყო!

პირისახის ძარღვები დაეკიმა სანდროს. კრიკა შეეკრა, მოშორდა ფანჯარას, გადავიდა ქუჩის მეორე ტროტუარზე და ერთ დიდ სახლის შესავალთან აეყუდა. სანდროს პირდაპირ მოსჩანდა თინას ოთახის განათებული ფანჯარა.

გადაწყვეტილი ჰქონდა იქ დარჩენა, სანამ ის ვაჟბატონი არ გამოვიდოდა თინას ოთახიდან და თავის სახლისკენ წავიდოდა. სანდროს უნდოდა მისი სახის დანახვა, სურდა გაეგო, რა კაცი იყო ეს დათიკო, რომლის წყალობითაც თინა ეს ოთხი დღეა გარედ არ გამოსულა.

ლაშქა გადასული იყო. გარშემო სახლის ფანჯრები დაბნელდა. სანდრო არ სცილდებოდა თავის ადგილს. მის ჯავრს საზღვარი არ ჰქონდა. თითებს იკბენდა, ცრემლებიც კი მოაღდა თვალებზე. ის იყო მოთმინებას ჰკარგავდა სანდრო, რომ უცებ თინას ოთახშია ჩაქრა სინათლე.

— ჰა?—დაკოდილი მხეცივით წამოიყვირა სანდრომ და უმაღლეს გაშეშდა. ფართოდ დაღებულ პირი და გაოცების გამო გაშტერებული თვალები რამოდენიმე წუთს ისე დარჩა.

ერთხანს კიდევ იცადა,—იქნება დათიკო გამოვიდესო, მაგრამ შორი ახლოც არავინ გამოჩენილა.

— მაშ?... გრძლად ჰკითხა სანდრომ თავს და მოშლილი ნელა გაუდგა გზას თავის ოთახისკენ.

მეორე დღეს მშვენიერი დარი იყო. გაზაფხულის სიოფრთხე გაშლილი გადმოაფრინდა ქალაქს.

სანდრომ ვერ მოითმინა, სახლიდან სწორედ მაშინ გამოვიდა და ნაჩვევ ადგილისკენ წამოვიდა, როცა თინას ჩვეულებრივად უნდა გამოეფლო.

შორიდან მოჰკრა სანდრომ თვალი თინას. აღელდა, აკანკალდა, შეეცადა დაემალა აღელვება, მაგრამ ამაოდ. თინაც მოუახლოვდა მას ამასობაში ჩვეულებრივის შეუდარებელს ღიმილით... ელდა ეცა სანდროს. ბრაზმა აიტანა. სახე მოილუშა და მრისხანე თვალები გადაჰკრა გაზაფხულისაებრ მომღიმარს ქალს.

თინას ეს ეუცხოვა, გაუკვირდა. უღმობელი დარჩა სანდრო და თინას ჩაუარა სახის შეუწყნარებელის გამომეტყველებით.

არ დასცილებია თინას რომ ქალის დამცინავი — ხა ხა!

ტყვიასავით მოხვდა სანდროს ყურებს. სანდრო შესდგა. ერთ ხანს ასე დარჩა გაშეშებული. შემდეგ თავი ჩაჰკიდა და უსიცოცხლოდ გაჰყვა თავის გზას...

ლეო ქიაჩელი.

